

PAGEO

PALLAS ATHÉNÉ
GEOPOLITIKAI
ALAPÍTVÁNY

A második világháború öröksége és a japán-filippínó biztonsági kapcsolatok fejlődésének perspektívái

KLEMENSITS PÉTER

A világháború a Fülöp-szigeteken

- A háború kitörése, hadműveletek a Corregidor elestéig (Bataani halálmenet)
- Japán megszállás, gazdasági kizsákmányolás (Laurel bábkormánya)
- Az ország felszabadítása (Manila visszafoglalása, ütközet a Leyte-öbölben)

A következmények

- Rendkívüli pusztítás
- 1,1 millió filippínó halott
- Több mint 8 milliárd dolláros kár
- Carlos Romuló szerint a háború során Délkelet-Ázsiában a Fülöp-szigetek szenvedett a legtöbbet. (1951 San Francisco)

A filippínó-japán kapcsolatok 1.

- Diplomáciai kapcsolatok felvétele: 1956
- 1950-es, 1960-as évek: alapvetően gazdasági kapcsolatok (elhúzódó vita tárgya a háborús jóvátétel, a fejlesztési kölcsönök és a barátsági kereskedelmi és hajózási egyezmény)
- 1970-es évektől: Fülöp-szigetek számára az USA mellett Japán a második legfontosabb gazdasági partner és a legtöbb segély forrása

A filippínó-japán kapcsolatok 2.

- A hidegháborút követően az együttműködés mindkét fél számára még fontosabbá válik. Ennek okai: Kína felemelkedése és az amerikai szövetség jelentősége.
- Új, a korábbiaknál szorosabb politikai konzultáció kezdete, amely a biztonságra is kiterjed

A biztonsági együttműködés

- 2001-ben megállapodás az éves legfelsőbb szintű politikai, biztonsági párbeszéd elindításáról (bizalomépítés, terrorizmus elleni harc)
- Egyeztetés más nemzetközi fórumokon is: ASEAN+3, ASEAN-Japán találkozó

Az együttműködés jellege

- Legfőbb szövetséges az USA: közös álláspont kialakítása a térség biztonságát érintő kérdésekben
- Az együttműködés területei: dialógus a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról, részvétel az ENSZ békefenntartó misszióiban, a fegyveres erők közös továbbképzése, japán támogatás a katasztrófavédelemben

A 21. század első évtizede

- Japán újra meghatározó biztonságpolitikai szereplő a térségben, de szüksége van az USA és a délkelet-ázsiai partnerek támogatására Kínával szemben
- A Fülöp-szigeteknek az USA mellett szintén kell egy gazdaságilag is erős regionális partner
- A kapcsolatok szorosabbá tétele mindkét fél érdeke

A politikai-katonai konzultációk 1.

- Az érintett minisztériumok illetékeseinek éves találkozója
- 2005 február: az első japán-filippínó politikai-katonai dialógus (Téma: regionális biztonság, Észak-Korea, nukleáris fegyverek proliferációja, tengeri biztonság, terrorizmus, transznacionális bűncselekmények)

A politikai-katonai konzultációk 2.

- 2005 május: A japán védelmi ügynökség igazgatójának történelmi látogatása Manilába
- Fokozódó katonai együttműködés
- 2007: A harmadik politikai-katonai dialógus legfőbb témája Kína haderőfejlesztése

A 2010-es évek

- Új politikai vezetés (Benigno Aquino és Shinzo Abe)
- Stratégiai partnerség 2011
- Az USA „fordulat Ázsia felé” politikája
- Kína agresszív magatartása a Kelet-kínai és a Dél-kínai tenger térségében
- Japán részvétel a filippínó fegyveres erők technikai modernizálásában

A 2015-ös események

- Védelmi miniszterek megállapodása a szorosabb kooperációról
- Szerződés a haditechnikai beszerzésekről
- Az első közös hadgyakorlatok
- Visiting Forces Agreement
- A II. világháború 70. évfordulója
- A japán biztonsági törvény módosítása

A világháború öröksége és a múlt feldolgozása 1.

- A Fülöp-szigetek a japán hódítás egyik legnagyobb áldozata
- Az 1970-es évektől a japán soft power diplomácia sikere
- Japán pozitív szereplővé vált (2014-es felmérés értelmében a filippínók 80%-a kedvezően tekint Japánra)

A világháború öröksége és a múlt feldolgozása 2.

- A Fülöp-szigetek „megbocsátani, de nem felejteni” politikája
- Észak-Kelet-Ázsiával szemben a megbékélés valódi
- Akihito császár részvétnyilvánítása és Abe miniszterelnök bocsánatkérése

A biztonsági kapcsolatok jövője

- Több tényező is befolyásolja (az USA és Kína politikája, valamint a két ország belpolitikai változásai)
- Mindezeket figyelembe véve a biztonsági-katonai szövetség további erősödése várható

Köszönöm a
figyelmet !